

Länsstyrelsen i Västra Götaland
403 40 Göteborg

Datum: 2026-01-23
SMHI Dnr: 2025/2716/5.4.1
Er referens: 47649-2025

vastragotaland@lansstyrelsen.se

Yttrande över Remiss Nulägesbeskrivning inom NAP, Ätran uppströms Högvadsån 103_2

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområde hydrologi (enbart ytvatten).

SMHI anser att nulägesbeskrivningen ger en god bild av Ätran uppströms Högvadsån och utgör ett bra underlag till det kommande arbetet.

Hydrologiska mätningar

SMHI ska förvalta den svenska hydrologiska infrastrukturen och därigenom inhämta och förmedla kunskaper om landets hydrologiska förhållanden, se 3 §, förordning (2009:974) med instruktion för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, och en del av detta är att genomföra flödes- och vattenståndsmätningar i en stor mängd vattendrag i Sverige.

SMHIs hydrologiska mätningar sker i vattendrag av varierande storlek på ungefär 300 platser i landet (nationella hydrologiska grundnätet). Cirka 200 av dessa stationer ägs av SMHI varav två är placerade i Ätran uppströms Högvadsån.

Stationsnamn	Läge för stationshus	Läge för tröskel
103-364 Hillared	N6386522 E388916	N6386516 E388941
103-1166 Assmebro	N6367075E387817	N6366967 E387710

SMHI anser att stationerna bör listas i Nulägesbeskrivningen.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

För händelser inom en sträcka av 5 km upp- respektive nedströms våra mätstationer önskar SMHI få information om åtgärderna i ett tidigt skede för att se om stationen berörs.

Vattenföring

Vattenwebb

SMHI garanterar inte riktigheten i de uppgifter som tillhandahållna data representerar eller att de kan användas för det ändamål användaren avser. Underlaget ska betraktas som vägledande för samhällets allmänna behov, framtaget med den bakgrundsinformation och metod som varit tillgänglig vid beräkningstillfället. Beräknade vattenflöden och statistik i Vattenwebb beräknas för en så stor mängd punkter att manuell granskning av varje enskild punkt är omöjlig. Osäkerheterna är som störst i de hydrologiska extremerna och SMHI uppmanar därför sökanden att vara uppmärksam på ovan nämnda osäkerheter framförallt med avseende på karaktäristiska hög- och lågflöden.

Myndigheten uppskattar att modellversion för S-HYPE angivits i föreliggande underlag. Aktuell version av hydrologisk modell i skrivandes stund är nu är HYPE_version_5_29_0 till skillnad från HYPE_version_5_25_0 som ligger till grund för Nulägesanalysen. Värdena är således något annorlunda vilket är helt i sin ordning i och med att SMHIs modeller utvecklas kontinuerligt. Myndigheten ser gärna att så uppdaterade flöden som möjligt används i kommande utredningar.

Beskrivning av vattenförhållanden vid respektive anläggning

I samband med att anläggningarna beskrivs och karaktäristisk vattenföring presenteras hade det varit givande att också redovisa avrinningsområdets area vid varje plats.

I stycket för ”Vattenförhållande” skrivs att bifogade tabeller redovisar ”karaktäristiska och modellberäknade flöden”, en mer korrekt beskrivning hade varit att skriva ”karaktäristiska modellberäknade flöden” i och med att tabellen visar just detta.

Upplösning i Vattenwebb

I nulägesbeskrivningen presenteras karaktäristisk data för flera av de aktuella anläggningarna. Där anläggningar ligger vid eller mycket nära utloppen av SMHIs avrinningsområden (så kallade SUBID:n) har dessa flöden använts. Dessa punkter är ansatta för att stämma överens med indelningen i vattenförekomster och i de allra flesta av dessa områden är flödena beräknade/modellerade. Vid en minoritet av avrinningsområden har SMHI observationsstationer och därmed säkrare flödesuppgifter. Således är det direkt felaktigt att hänvisa till SUBID:n som ”mätpunkter” vilket görs på flera platser i underlagen.

Kvalitetsfaktorn hydrologisk regim

På flera platser anges att SMHIs modellering av parametern hydrologisk regim visar på exempelvis hög status. SMHI modellerar inte parametern hydrologisk regim i sig och det vore givande att förtydliga metodik och källor kring dessa. Vissa av de ingående delparametrarna (volymsavvikelse och flödets förändringstakt) har funnits att tillgå i en av tjänsterna på SMHIs Vattenwebb. SMHIs beräkningar bygger på de

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

modellerade flöden som finns framtagna på ett generellt sätt för alla landets avrinningsområden vilket innebär att områdesspecifik information kan saknas. I den mån till exempel verksamhetsutövare har tillgång till mer tillförlitlig information bör denna användas.

Vattentillgång nu och i framtiden

Bakgrundsbeskrivning bör kompletteras med befintliga vattenuttag och regleringar för andra syften än vattenkraft för att ge en helhetsbild. Det bör även finnas ett resonemang om vattentillgången nu och i ett framtida klimat.

För flöden i förändrat klimat så hänvisar SMHI främst till myndighetens klimatscenariotjänst, där mer aktuell data finns presenterad. För hydrologin är resultaten för stora delar av landet snarlika de som presenterats i de länsvisa analyserna från 2015 även om skillnader kan förekomma.

Lagring av data

SMHI tillhandahåller möjlighet att kostnadsfritt ta emot och lagra tidsserier av den vattenstånds- och vattenföringsdata som kan vara av intresse under arbetet med Nationell plan för omprövning av vattenkraft (NAP). Även i de fall nya mätstationer upprättas under arbetet med NAP kan SMHI åta sig att ta emot och lagra den mätdata som samlas in. SMHI kan också agera nod för att distribuera data genom att presentera den på SMHIs webbplats.

Data kring vattenstånd och vattenflöden som samlas in kommer att användas för att förbättra hydrologiska modeller vilket bland annat leder till säkrare prognoser. Insamlade mätdata bidrar också till att förbättra de statusklassningar som SMHI levererar som underlag till vattenförvaltningens bedömningar.

Övrigt

SMHI har svårt att förstå begreppet "Vattenflödesvolym". Ett flöde uppges i enheter som beskriver volym/tid, vilket inte är detsamma som volym. Använt begrepp blir otydligt och svårhanterligt.

Även formuleringen "Vid korttidsreglering sker snabba förändringar i flödesvolym" är något oklar, där hade SMHI önskat att "flödesvolym" ersattes med "flöde".

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda